

(Koloratur-) Sopran

KAREN ODERWALD – LANDER

En illustreret diskografi

Samlet af © René Aagaard 2012

Karen Oderwald-Lander – født Karen Lander 26. maj 1888 – død 24. okt. 1918

fra <http://www.caritetlar.dk/etlarleksi/leksiemner/Ehrencron-Kidde+.html>

I højsommeren 1918 begyndte influenzaepidemien "**Den spanske Syge**". Nogle af de første tegn på bekymring var da skolebørnenes sommerferie blev forlænget.

Epidemien holder så en lille pause, men hen mod november er næsten alle berørt af epidemien. Folk bliver syge og dør i hobetal. Teatre og biografer og dansehaller bliver lukket, og alt hvad det er muligt bliver inddraget som lazaretter.

Børsen blev lukket og gudstjenester måtte højst vare ½ time. Der måtte kun være få passagerer på hver sporvogn hvor døre og vinduer skulle stå åbne, og til sidst blev også al undervisning på skoler og læreranstalter stoppet.

Det uhyggeligste ved den spanske syge var, at det hovedsagelig var unge mennesker der blev ramt og efterfølgende døde. Først midt i november tog "sygen" af og alle indskrænkningerne begyndte at blive ophævede. Blandt de kendte der døde var den 30-årige skuespillerinde, der også var en af de kommende helt store sangerinder: Karen Oderwald-Lander.

Hun var i perioden Januar 1906-December 1908 Operasangerinde i Mannheim.

Grev Lerches Legats Bestemmelser var, at det skulle anvendes som Rejse- Understøttelse for en fra Konservatoriet udgaaet fremragende Elev, som Bestyrelsen mente vilde kunne have særligt Udbytte af at udvikle sig videre hos en af Udlandets bekendte Lærere. Karen Oderwald-Lander fik det i 1909.

Hendes plader ses meget sjældent. En af Danmarks fornemmeste koloratur-sopraner. Ansat på Det kgl. Teater og hun burde have været udnævnt til Kammersangerinde på trods af sin unge alder. Kunne være blevet en verdensstjerne med sin eventyrligt smukke stemme og teknik.

En Koncertanmeldelse:

Middelfart Social-Demokrat - den 24. Juli 1916

Frk. Karen Oderwald-Lander,
der ikke med Urette bærer Navn af Nordens Nattergal, sang saa i Aftes for et talrigt Publikum. Kunstnerinden vandt strax sit Publikum. Den prægtige Stemme i Forbindelse med en udviklet Foredragskunst maatte slaa igennem, og Bifaldet var - trods Varmen - stærkt og indtrængende, saa der maatte gives flere Extranumre.
Fru Hornemann var som sædvanlig en ypperlig akkompagnatrice,

Fra Michael Olsen er følgende modtaget:

Karen Oderwald-Lander (1888-1918) blev født i Køng. Karen blev uddannet operasangerinde og havde ifølge avisen Dannebrog sin debutkoncert den 2. februar 1909 i musikkonservatoriets sal, hvor hun fik gode anmeldelser for hendes fine stemme.

Ifølge avisen Aftenbladet december 1913 skrev hun efter 4 sæsoner ved Det kgl. Teater en 5-årig kontrakt med Operaen i Mannheim, hvor hun på blot få måneder instuderede 5-6 store partier: Jødinden "Violetta" i "Traviata", Dronningen i "Hugenotterne" etc. og for december instuderede hun "Margrethe" i "Faust" og "Gilde" i "Rigoletto".

Hun er kommet hjem til København inden de 5 år pga. krigen. Hun havde en meget lovende karriere foran sig, men døde blot 30 år gammel af Den Spanske Syge. Sygdommen angreb nyrerne og lægerne anså en operation som eneste mulighed.

Den 19. oktober 1918 bringer Roskilde avis en notits fra Det kgl. Teater at Karen efter længere tids rekonvalescens i Roskilde, i nær fremtid kan genoptage sit kunstneriske arbejde. Dette skete dog aldrig for blot 5 dage senere døde Karen efter operationen.

Begravelsen blev holdt i Roskilde domkirke og domprovst Martensen-Larsens tale ved båren vakte stort postyr da han påtalte, at selvom der kunne siges smukke ord om afdøde og hendes kunst, var hun en synderinde for Gud.

En nær ven og musikkollega af Karen var Fini Henriques søn Johan Fini Henriques, som bl.a. spillede Schuberts Ave Maria på orglet. Et gribende øjeblik for alle. Kisten blev båret ud mens operasanger Aage Fønss sang "Dejlig er Jorden".

Hjertelig Tak for udvist De-
tagelse ved vor kære Karens Jorde-
tærd.
Familien Oderwald-Lander.
Kristian Toftbo.

Karen dannede par med Christian Toftbo (1883-) og han står på taksigelsen efter Karens begravelse. Ifølge kirkebogen døde Karen som frøken. MEN. Knap 3 uger før Karens død, fødte hun en pige Marie Karen Oderwald Toftbo (1918-) i Roskilde.

Ved Maries indskrivning i kirkebogen står: "Selverklæret barnefader Christian Marius Hansen Toftbo". Årsagen til domprovstens skarpe tale ved begravelsen var, at Karen fødte et barn uden for ægteskab og dermed var en synderinde for Gud.

Karens rekonvalescens i Roskilde var at føde sit barn i stilhed og uden for offentlighedens søgelys, for derefter at vende tilbage til Det kgl. Teater. Dette skete dog aldrig da hun efter fødslen fik Influenza (Den Spanske Syge) og døde.

Christian Marius Hansen Toftbo og datteren Marie Karen har jeg fundet boende i København i folketællingen 1921 og 1925. Christian har muligvis giftet sig siden, for han er fundet sammen med Eleanor Antonie Hansen Toftbo, hvor de rejser med m/v. Paraguay fra København til New York i 1955.

Hele Oderwald-Lander familiens krønike kan læses på Michaels blog:

http://micolsen.dk/blog.php?pid=29&p=&cat_id=&search=#blt

År	Matrice	Titel mv.	Plademærke
1912	KP 22	Naar du synger i Aftenstund Ch. Gounod Karen Oderwald-Lander med Piano koblet med 116 022 og 116 023	Odeon 116 021

Koblet med 116 023
Foto: Ole Pilgaard

1912	KP 23	Arie La Folette Salvatore Marchesi Karen Oderwald-Lander C. Marchesi koblet med 116 021	Odeon 116 022
------	-------	---	---------------

1912	KP 24	Det første Mødes Sødme	Odeon 116 023
1912	KP 24-2	Det første Mødes Sødme (Det første Mødes Sødme) Edvard Grieg Karen Oderwald-Lander med Piano koblet med 116 021	Odeon 116 023-2

Foto: Ole Pilgaard

1912	KP 28	Rosinas Arie (ES!) af "Barberen i Sevilla" Rossini Karen Oderwald-Lander med Orkester koblet med:	Odeon 116 027
(1912	KP 18)	Bajaderens Sang af "Konge for en dag" Ida Møller Også koblet med 116 028	Odeon 116 017

Første udgave? Enkelt-sidet! Indtil videre den eneste enkelt-sidet udgave jeg har set.

koblet med 116 017

koblet med 116 028

1912	KP 29	Arie	Odeon X 116 028
1912	KP 29	Arie af ”Krondiamanterne” ”Les diamans de la couronne” D.F.E. Auber Karen Oderwald-Lander koblet med:	Odeon X 116 028
1912	KP 28	Rosinas Arie og med:	Odeon 116 027
1912	Kp 33	Duet 1. Akt	Odeon 116 032
1912	Kp 33	Duet 1. Akt af ”Madame Butterfly” – G. Puccini Tenna Frederiksen og Niels Hansen med Orkester	Odeon X 116 032

koblet med 116 027

1912

KP 36

Carneval i Venedig

J. Benedict
Karen Oderwald-Lander
med Orkester
koblet med X 116 037

Odeon X 116 035

Foto: Ole Pilgaard

1912

KP 38

Naar stille Skov
af "Wilhelm Tell"

Rossini
Karen Oderwald-Lander
med Orkester
koblet med X 116 035

Odeon X 116 037

Foto: Ole Pilgaard

Pathéfon pladerne er næppe udsendt som valser først, men direkte som plade.

1916? 100367 **Aases Bøn** Pathéfon R D 1564
Drot og Marsk
P. Heise
Karen Oderwald-Lander med Piano

1916? 100368 **Hjem, kære Hjem** Pathéfon R D 1564
Bishop
Karen Oderwald-Lander med Piano

1916? 100369 **Agathes Bøn** Pathéfon R D 1565
Jægerbruden
Weber
Karen Oderwald-Lander

1916? 100370 **Arie** Pathéfon R D 1566
af "La folletta"
C. Marchesi
Karen Oderwald-Lander

1916?

100371

Solveigs Sang
af "Peer Gynt"

Grieg

Karen Oderwald-Lander med Piano

Pathéfon R D 1567

Scan tv: Jan Mikkelsen

1916?

100372

Firenze

Lange-Müller

Karen Oderwald-Lander med Piano

Pathéfon R D 1568

1916?

100373

Susannes Arie

Figaros Bryllup

Mozart

Karen Oderwald-Lander med Piano

Pathéfon R D 1565

1916?

100374

Musettes Arie

La Boheme

Puccini

Karen Oderwald-Lander med Piano

Pathéfon R D 1566

1916?

100375

Det første Møde

Pathéfon R D 1567

Edv. Grieg/Bjørnstjerne Bjørnsson
Karen Oderwald-Lander med Piano

Scan: tv Jan Mikkelsen

1916?

100376

Nu brister i alle de Kløfter

Pathéfon R D 1568

Sophus Andersen
Karen Oderwald-Lander med Piano